

BEHIN-BEHINEKOA

Agindua, 2008ko (a)ren (e)koa, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuarena, Euskal Autonomia Erkidegoko ikastetxeetan diagnosi-ebaluazioko prozesua arautzen duena.

Lehen Hezkuntzako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako etapak gure hezkuntza-sisteman oinarritzako eta derrigorrezkoak diren bakarrak dira, eta horregatik bermatu behar da etapa horietan ikasle guztiek gure gizartean herritar aktibo, parte-hartzaile eta kritiko gisa jokatu ahal izateko funtsezko eta ezinbestekotzat jo diren zenbait gaitasun eta ikaskuntza eskura ditzaten.

Derrigorrezko hezkuntzaren baitan, gero eta nabariagoa da ikasleen gaitasun-mailak nahiz ikastetxeen eta hezkuntza-sistemaren egoera behar adinako objektibotasunez ezagutzeko premia. Orain arte, ordea, ikastetxeek ez dute beren egoera behar bezala ebaluatzea eta epe ertainean izan duten bilakaera ezagutzeko ahalbidetuko dien kanpoko erreferentzia garbirik izan, gaur egun ikastetxeetan dauden ebaluazio-prozesuak eta, horrenbestez, ikasleen arrakasta edo porrota neurtzeko emaitzak barneko hezkuntza-irizpideen eta prozedura partikularren arabera xedatzen direlako; beraz, horrela lortutako emaitzak nekez dira alderagarriak.

Azken urteotan, euskal hezkuntza-sistemak, ISEI-IVEIren bitartez, ildo horretan hasierako urratsak eman ditu: alde batetik kanpo-ebaluazioko prozesu zabal bat abiatu du, gure hezkuntza-sistemako alderdi jakin batzuk neurtzeko berariaz sortutako probak baliatuz, eta bestetik, PISA eta TIMMS bezalako nazioarteko ebaluazioetan parte hartu du; ebaluazio horiek gure hezkuntza-sistemaren indarguneak eta hobetu beharreko alorrak detektatzeko lagungarriak dira. Horri dagokionez, nabarmentzekoa da PISA ekimena (ikasleen nazioarteko ebaluaziorako programa), ELGAK (Ekonomiako Lankidetzeta eta Garapenerako Antolakundea) zuzendua. Programa horretan, herrialde ezberdinetako hezkuntza-sistemako curriculumen artean egon litezkeen aldeak gorabehera, ikasleek eskuratu behar dituzten oinarritzako gaitasunak neurtzeko probak erabiltzen dira, horrela emaitzen alderaketa erraztuz.

Hezkuntzaren Lege Organikoa (LOE) eta urriaren 16ko 175/2007 Dekretua, Euskal Autonomia Erkidegoko Oinarritzako Hezkuntzaren curriculumak ezartzen duena (EHAA, 2007-XI-13), onartzean, alor horretan dauden bi premiari erantzun eguneratua eman zaie. Alde batetik, gure hezkuntza-sisteman kanpoko ebaluazio-prozesuak txertatzeko premia, Lehen Hezkuntzan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan diagnosi-ebaluazioak eginez, eta bestetik, oinarritzako gaitasunak curriculumaren beste osagai bat bezala hartzeko premia, gaitasun horiek herritarren etengabeko ikaskuntzarako duten balioa aitortuz.

Agindu honetan arautzen den diagnosi-ebaluazioa ez da Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren erantzukizuna soilik, erantzukizun partekatua baizik, eta batez ere ikastetxeentzat hobetzeko aukera eta erronka moduan ulertu behar da. Beraz, kanpo-ebaluazio horretaz gain, ikastetxeek beren emaitzak testuinguruan kokatuko dituzte barne-ebaluazioko prozesu osagarri baten bidez.

Diagnosi-ebaluazioa ikasleek beren eskola-ikaskuntzaren funtsezko osagai gisa eskuratu behar dituzten oinarritzako gaitasunen ebaluazioan oinarrituko da. Ebaluazio horrek ez du irakasleek ikaskuntza-irakaskuntza prozesuaren baitan egiten duten ebaluazioa ordezkatzeko, zalantzarik gabe ikasleen ikaskuntzari buruzko informazio osagarria eskaintzen duen arren.

Hori guztia aintzat hartuta, Agindu honek euskal hezkuntza-sistemari begira proposatu den diagnosi-ebaluazioaren xedea, aplikazio-esparrua, helburua, edukia, ebaluazio-prozesua eta

hobekuntza-prozesua definitzen ditu; diagnosi-ebaluazio hori funts publikoak dituzten ikastetxe guztiek egin beharko dute, LOEn eta EAEn Oinarrizko Hezkuntzaren curriculuma ezarri duen Dekretuan adierazitako ikasturteetan.

Aurrekoari jarraiki,

XEDATZEN DUT:

1. artikulua. Xedea.

Agindu honen xedea da diagnosi-ebaluazioko probak, horien aplikazioa eta Hobekuntzarako Esku-hartze Planak arautzea.

2. artikulua.- Aplikazio-esparrua

1. Diagnosi-ebaluazioko probak Euskal Autonomia Erkidegoan funts publikoak dituzten ikastetxe guztietan egingo dira.
2. Lehen Hezkuntzako 4. mailan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 2. mailan dauden ikasle guztiek diagnosi-ebaluazioko probak egin beharko dituzte, prozesu orokorrean ezartzen diren baldintza eta egunetan.
3. Ezgaitasunen bat izateagatik banakako curriculum-egokitzapena izan duten ikasleek diagnosi-ebaluazioko prozesu honetan parte hartuko dute ahal den neurrian, probak egiteko orduan behar diren egokitzapenak eginda. Bere egoera dela-eta, ikasle batek prozesu orokorrean ezarritako baldintzetan ezin badu parte hartu, ikastetxea izango da haren partaidetzarako baldintzei buruzko erabakia hartuko duena, dagokionean ezarriko diren irizpide orokorreari jarraiki.

3. artikulua. Diagnosi-ebaluazioko proben helburua

1. Diagnosi-ebaluazioko proben helburua izango da Lehen Hezkuntzako 4. mailan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 2. mailan ari diren ikasleek oinarrizko gaitasunen jabekuntzan lortu duten maila egiaztatzea. Hala dagokionean, aipatu gaitasunen jabekuntza-maila neurtzeko orduan inguruneko faktore soziokulturalak aintzat hartuko dira.
2. Diagnosi-ebaluazioak izaera hezigarri eta orientatzailea du ikastetxeentzat, eta informatzailea familientzat zein hezkuntza-komunitate osoarentzat. Hezkuntza-jarduerari eta ondoren ikastetxearen hezkuntza-plangintzaren gainean erabakiak hartzeari buruzko hausnarketa bideratzen eta Hobekuntzarako Esku-hartze Plana ezarrita emaitzak hobetzen lagundu nahi du.
3. Diagnosi-ebaluazioko probetan lortzen diren emaitzek ez dute ikasleentzat ondorio akademikorik izango; beraz, emaitza horiek ez dute inoiz ikasleen etengabeko ebaluazio-prozesuan eragingo.

4. artikulua. Diagnosi-ebaluazioko proben edukia

1. Probak ikasleek beren bizialdi osoan pertsonalki, sozialki eta lanaren arloan garatu ahal izateko beharko dituzten oinarrizko gaitasunei buruzkoak dira, urriaren 16ko 175/2007 Dekretuak, Euskal Autonomia Erkidegoko Oinarrizko Hezkuntzaren curriculuma ezartzen duena, 7.2 artikuluan jasoak. Gaitasunok hauek dira:
  - Zientzia-, teknologia- eta osasun-kulturarako gaitasuna.

- Hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna.
  - Matematikarako gaitasuna.
  - Gizarteko kide eta herritar izateko gaitasuna.
  - Kultura humanistiko eta artistikorako gaitasuna.
  - Ikasten ikasteko gaitasuna.
  - Informazioa tratatzeko eta teknologia digitala erabiltzeko gaitasuna.
  - Norberaren autonomia eta ekimenerako gaitasuna.
2. Hezkuntza sailburuordeak erabakiko du ikasturte bakoitzean zein oinarrizko gaitasun ebaluatuko diren.
5. artikulua. Diagnosi-ebaluaziorako batzordeak
1. Hezkuntza Sailburuordetzak Batzorde Tekniko bat eratuko du, eginkizun hauek izango dituen: ebaluazioaren ezaugarriak eta antolaketa taxutzea, haren fase guztiak kudeatzea, haren garapenaren jarraipena egitea, prozesuan esku hartuko duten taldeak koordinatzea, diagnosi-ebaluazioa hobetzeko proposamenak egitea, eta dagokionean xeda litekeen beste edozein eginkizun.
  2. Batzorde Tekniko hori diagnosi-ebaluazioaren garapenean elkarrekin lan egin beharko duten zerbitzuek osatzen dute: Irakas-Sistema Ebaluatu eta Ikertzeko Erakundea, Hezkuntza Berriztatze Zuzendaritza eta Hezkuntza Ikuskaritza. Aipatu zerbitzuetako bakoitzak berariaz izango dituen egitekoak hauek dira:
    - Irakas-Sistema Ebaluatu eta Ikertzeko Erakundea: diagnosi-ebaluazioaren aplikazioa taxutzea eta haren garapena koordinatzea; errendimendu-probak eta galdesortak prestatzea –horretarako Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saileko beste zerbitzu eta langile batzuen laguntza eduki ahal izango du–; item irekien zuzenketa-prozesua prestatu eta kontrolatzea; datu orokorrak eta partzialak aztertzea, eta txostenak egin eta kudeatzea. Azken egiteko horri dagokionez, gutxienez txosten hauek aurkeztu beharko dira: hezkuntza-sistemaren txosten orokorra, ikastetxe bakoitzaren berariazko txostena eta ebaluazioan parte hartu duen ikasle bakoitzaren banakako txostena.
    - Hezkuntza Berriztatze Zuzendaritza: 175/2007 Dekretuan zehaztutako oinarrizko gaitasunak definitu eta garatzea; Berritzegune bakoitzeko aholkularien bidez ikastetxeei diagnosi-ebaluazioaren prestakuntzan nahiz ikastetxe bakoitzaren Hobekuntzarako Esku-hartze Planaren baitako prozesuetan trebakuntza eta aholkularitza eskaintzea, eta ISEI-IVEIri errendimendu-probak moldatzen laguntzea, hala eskatzen zaionean.
    - Hezkuntza Ikuskaritza: Ikastetxe bakoitzean ebaluazioa koordinatzeko taldearen sorrera sustatzea, Agindu honen 5.3 artikuluan zehazten den moduan; ebaluazioan parte hartu behar duten ikasleen zerrendak egiteko aholkularitza eskaintzea; ISEI-IVEIri errendimendu-probak moldatzen laguntzea, hala eskatzen zaionean; ikastetxeetan aplikazio-prozesuaren kalitatearen kontrolean parte hartzea; ikastetxe bakoitzaren txostenak eta Hobekuntzarako Esku-hartze Planak baloratzea, eta plan horien gauzapean jarraipena egitea.

3. Ikastetxe bakoitzean, ikasturte bakoitzaren hasieran, diagnosi-ebaluazioa koordinatzeko talde bat eratuko da, gutxienez zuzendaria, ikasketaburua eta ebaluatutako maila bakoitzeko –Lehen Hezkuntzako 4. maila eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 2. maila– tutore bat barne hartuko dituena.
4. Ikastetxeko koordinazio-taldearen eginkizunak hauek izango dira:
  - Bere ikastetxean diagnosi-ebaluazioko prozesua planifikatu eta koordinatzea, horretarako irizpide eta ildo orokorreari jarraiki.
  - Bere hezkuntza-komunitateko kide guztiak diagnosi-ebaluazioaren zentzuari, helburuei eta ezaugarriei buruz informatzea eta sentibilizatzea.
  - Probak eta galdesortak aplikatzeko prozesua daramaten ikastetxetik kanpoko pertsonekin elkarlanean aritzea eta haiei laguntzea.
  - Ikastetxeko zuzendariarekin elkarlanean aritzea, bai ikastetxearen emaitzen txostenak aurkeztean bai Hobekuntzarako Esku-hartze Planak taxutzean.

6. artikulua. Proben aplikazioa

1. Probak urtean behin egingo dira, ahal delarik ikasturte bakoitzeko azken hiruhilekoaren hasieran, ikastetxeek berek egiten dituzten ebaluazio akademikoekin batera eman ez daitezten. Hezkuntza Sailburuordetzaren Ebazpen baten bidez, ikasturte bakoitzean probak egingo diren aldi zehatza ezarriko da, eta baita horien iraupena ere.
2. Ikastetxe bakoitzeko zuzendariak proba egingo zaien ikasle guztien zerrenda osatuko du; zerrenda horretan Lehen Hezkuntzako 4. mailako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 2. mailako ikasle guztiak jaso beharko dira.
3. Ikastetxe guztietan, probak eta galdesortak ISEI-IVEIk horretarako hautatutako ikastetxetik kanpoko pertsonak kudeatuko dituzte. Ikastetxeko zuzendaritzak, Agindu honen 5.3 artikuluan zehaztutako Koordinazio Batzordearen bitartez, bere ikastetxean diagnosi-proben gauzapena erraztu eta zeregin horretan lagundu beharko du, eta, probak egiteko unean, ebaluatutako talde bakoitzean ikastetxeko irakasle bat egongo dela bermatu beharko du, ikasleek portaera egokia izango dutela ziurtatzearen.
4. Hezkuntza Ikuskaritzak, ebaluazio honetan aurrez ezarritako irizpide estandarizatu guztiak errespetatzen direla egiaztatze aldera, probak egiteko prozesuaren kalitatea kontrolatuko du ikastetxeen lagin bat eginez, eta ISEI-IVEIri antzemandako irregulartasun edo gorabehera guztien berri emango dio.

7. artikulua. Emaitzen eskuragarritasuna, erabilera eta tratamendua

1. 175/2007 Dekretuaren 36.4 artikuluan adierazten denez, diagnosi-ebaluazioan lortutako informazio guztia erabiltzean Datu Pertsonalak Babesteko 15/1999 Lege Organikoa, abenduaren 13koa, bete beharko da. Horretarako, irizpide hauek aintzat hartu beharko dira:
  - Datu pertsonalak ebaluazioaren helburuei begira egokiak, bidezkoak eta ez gehiegizkoak direnean soilik bilduko dira.

- Datu pertsonal horiek ezingo dira bildu diren helburuekin bateragarriak ez diren beste helburu batzuetarako erabili. Datuen ondorengo tratamendua ez da bateraezintzat hartuko, datuok banakako emaitzen bilakaera luzetara aztertzeke erabiltzen direnean.
  - Datu pertsonalak deuseztatuak izango dira bilduak edo erregistratuak izan ziren helburuetarako beharrezkoak edo bidezkoak izateari uzten diotenean.
  - Datu pertsonal guztiak, eta baita probak egiteko prozesu bakoitzean parte hartzen duten ikastetxe eta taldeenak ere, horiek identifikatu ahal ez izateko moduan bildu eta gorde beharko dira, eta horretarako kode alfazenbakizkoak erabiliko dira beti, eta inoiz ez izen bereziak edo ikastetxeen izenak.
  - ISEI-IVEIk, ebaluazioaren datu guztien eta, hortaz, fitxategi guztien arduraduna den heinean, beharrezkoak diren neurri tekniko eta antolaketazko guztiak hartu beharko ditu datu guztien segurtasuna zein isilpekotasuna bermatzeko eta horiek aldatzea, galtzea edo Agindu honetan baimendu gabeko modu batean tratatzea edo eskuratzea eragozteko.
  - Beren lana edo lanpostua dela-eta probak egiteko prozesuaren edozein fasetan edo datuen tratamenduan parte hartzen duten edo emaitzetarako sarbidea duten pertsona guztiek isilpekotasuna eta sekretu profesionala gorde beharko dute, eta obligazio hori diagnosi-ebaluazioarekiko harremana bukatu ondoren ere indarrean egongo da.
2. Ikastetxe bakoitzaren eta ikasle bakoitzaren datuen isilpekotasuna bermatze aldera, informazioa eskuratzeko sistema mugatu bat ezarriko da.
  3. Diagnosi-ebaluazioaren ondorioz ikastetxe bakoitzak jasotzen dituen emaitza eta informazio guztien zaintza dagokion ikastetxeko zuzendariaren ardura izango da.
  4. Diagnosi-ebaluazioaren emaitza ezingo da inoiz ikastetxeen arteko sailkapenak egiteko nahiz hurrenkerak ezarriz ikastetxeen arteko alderaketak egiteko erabili.
  5. Parte hartu duen ikastetxe eta talde bakoitzaren batez besteko emaitzetan, probetan parte hartu duen ikasle bakoitzaren banakako emaitzak kontuan izango dira, kasu hauetan izan ezik:
    - Banakako curriculum-egokitzapen esanguratsua izan duten ikasleak, Agindu honen 2.3 artikuluan jasotako neurrietakoren baten bidez parte hartzerik ez dutenean.
    - Probak egiteko unean euskal hezkuntza-sisteman eskolatuta urtebete baino gutxiago daramaten eta probak egitean erabiliko den hizkuntza hitz egiten ez duten ikasleak.

8. artikulua. Ebaluazioaren ondorengo jarduketak

1. Erreferentziako ikuskariak bilera batera deituko ditu Berritzegunearen erreferentziako aholkularia eta ikastetxe bakoitzean diagnosi-ebaluazioa koordinatu duen taldea, emaitzei buruzko lehen hurbilketa egiteko eta dagokion ikastetxeak bere Ikastetxeko Txostena eta Hobekuntzarako Esku-hartze Plana taxutzeko beharrezkoak den informazioa helarazteko.

2. Diagnosi-ebaluazioa koordinatzeko taldeak probetan lortutako emaitzen azterketa eta ondorengo balorazioa egingo du, eta klaustroari eta OOG (Ordezkaritza Organo Gorena) edo Eskola Kontseiluari horren berri emango die, emaitzak aztertu eta horiei buruzko gogoeta egin ahal izan dezaten. Horretarako, eta ereduari jarraiki, Ikastetxeko Txosten bat onduko du.
3. Ondoren, ikastetxearen diagnosi-ebaluazioa koordinatzeko taldeak Hobekuntzarako Esku-hartze Plan bat egingo du, beharrezkotzat jotzen diren hobekuntzarako neurri eta proposamenak jasoz. Plan hori ikastetxearen Urteko Planean txertatuko da.
4. Berritzegunearen erreferentziako aholkularia ikastetxeak eskatzen duen aholkularitza eskaintzeaz arduratuko da, bai Ikastetxeko Txostena eta Hobekuntzarako Esku-hartze Plana taxutzeko bai aipatu planean proposatutako neurriak gauzatzeko.
5. Hala Hobekuntzarako Esku-hartze Plana nola Ikastetxeko Txostena erreferentziako ikuskariaren eskura egongo dira, eta hark testuok ebaluatzeko txosten bana prestatuko du. Gerora, proposatutako hobekuntza-neurrien gauzapearen jarraipena egingo du, eta ikastetxeko zuzendaritzari bere jarduketan emaitzaren berri emango dio.

XEDAPEN GEHIGARRIAK

Lehendabizikoa.

1. Hezkuntzako ikuskarien eta Berritzeguneetako aholkularien lanean eragina duten diagnosi-ebaluaketaren baitako jarduketak zerbitzu bakoitzaren Urteko Planetan jasoko dira.
2. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak txosten teknikoak aurkeztuko du Irakas-Sistema Ebaluatu eta Ikertzeko Erakundearen bidez; txostena hezkuntza-komunitate osoari helaraziko zaio, eta bertan emaitzen eta oro har beharrezkotzat jotzen diren hobekuntza-neurrien azterketa xehea eskainiko da.

Bigarrena.

Diagnosi-ebaluazioaren ondorioz ikastetxe bakoitzak jasotzen dituen emaitza eta informazio guztien zaintza dagokion ikastetxeko zuzendariaren ardura izango da.

AZKEN XEDAPENAK

Lehendabizikoa. Garapena eta ezarpena

Hezkuntza sailburuordeak eskumena du Agindu honetan ezarritakoa garatu eta ezartzeko beharrezkoak diren xedapenak emateko.

Bigarrena. Indarrean jartzea

Agindu hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

Gasteizen, 2008ko .....(a)ren (e)(a)an

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburua

Jose Antonio Campos Granados